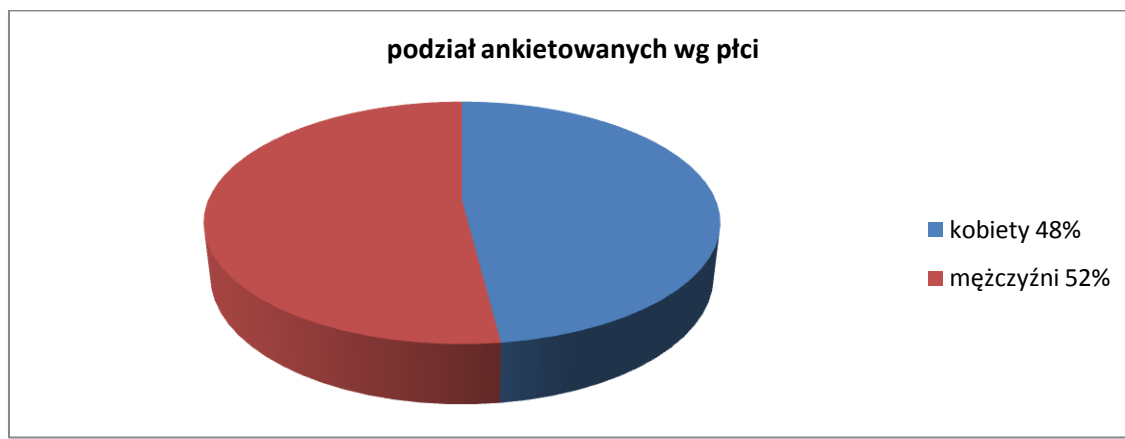

DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY

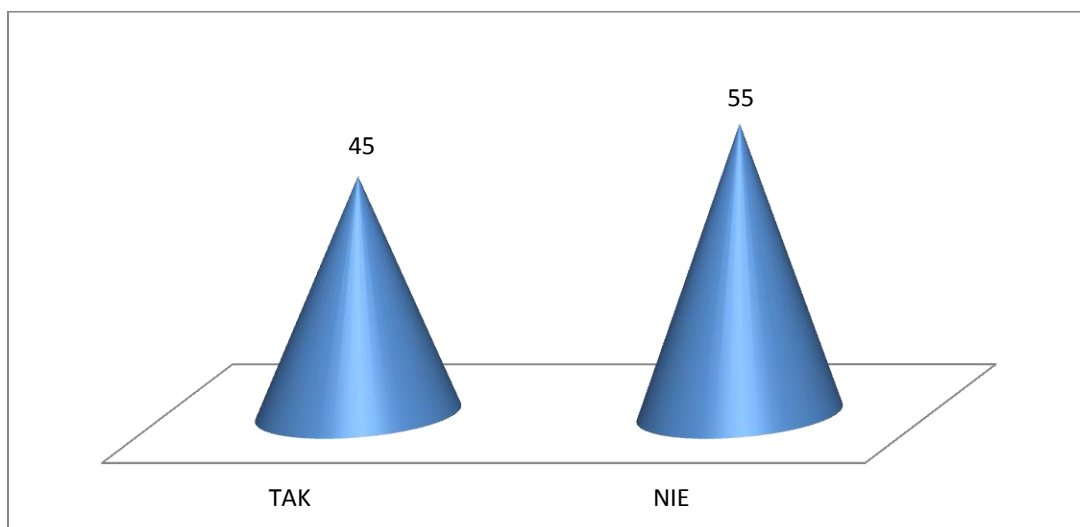
Aby efektywnie podejmować działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w szerokim tego słowa znaczeniu niezbędne jest rozeznanie tego problemu na terenie miasta i gminy Więcbork. W tym celu Zespół Interdyscyplinarny opracował wzory ankiet dla szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych jak i dla osób dorosłych. Rozesłano łącznie 1.144 ankiety do siedziby tego ośrodka dostarczono łącznie 828 wypełnionych ankiet. Poniżej przedstawione zostały wyniki ankiet.

Szkoły podstawowe klasy IV-VI

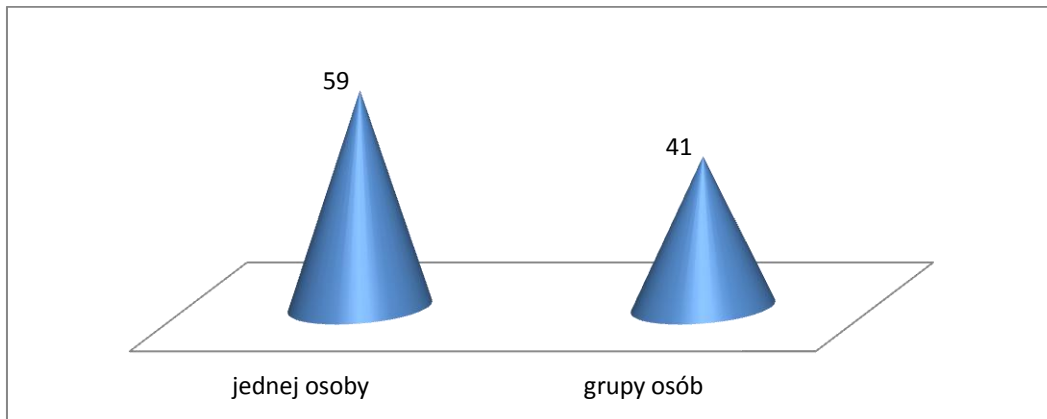

W ankietach opracowano pytania, które miały na celu zdiagnozowanie problemu przemocy w szkołach. Poniżej w formie wykresów przedstawiono wyniki odpowiedzi na poszczególne pytania. Wszystkie liczby w wykresach obrazują % odpowiedzi w stosunku do wszystkich ankiet.

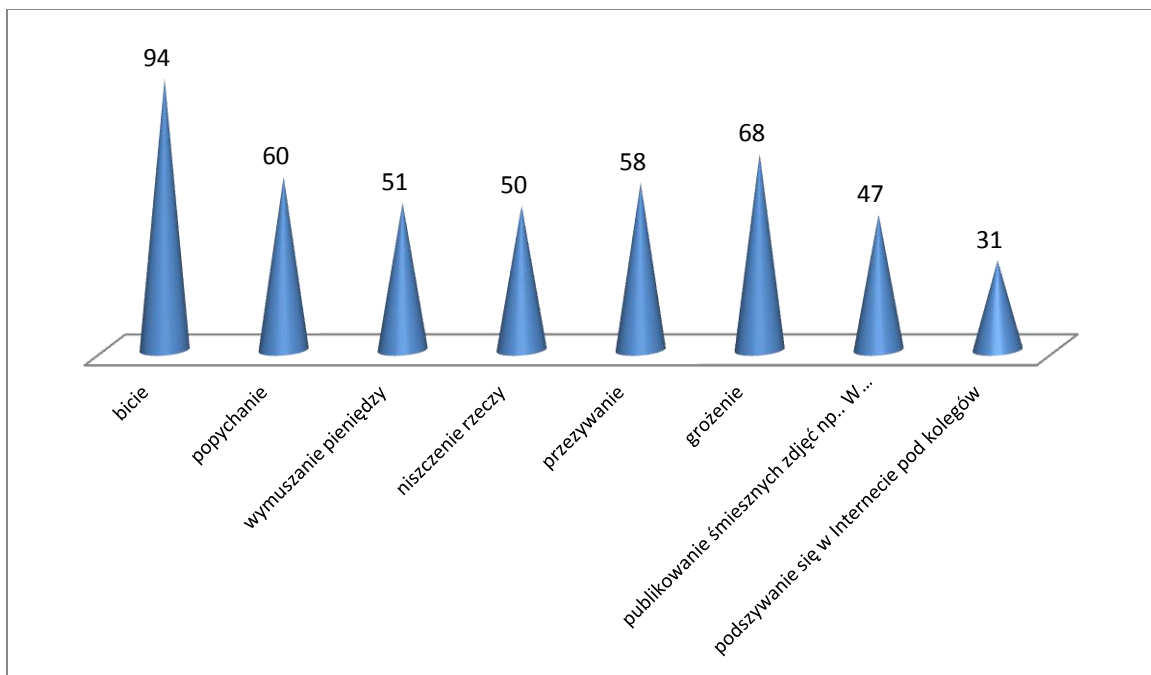
1. Czy kiedykolwiek doznałeś/aś jakiegóż krzywdy w szkole?

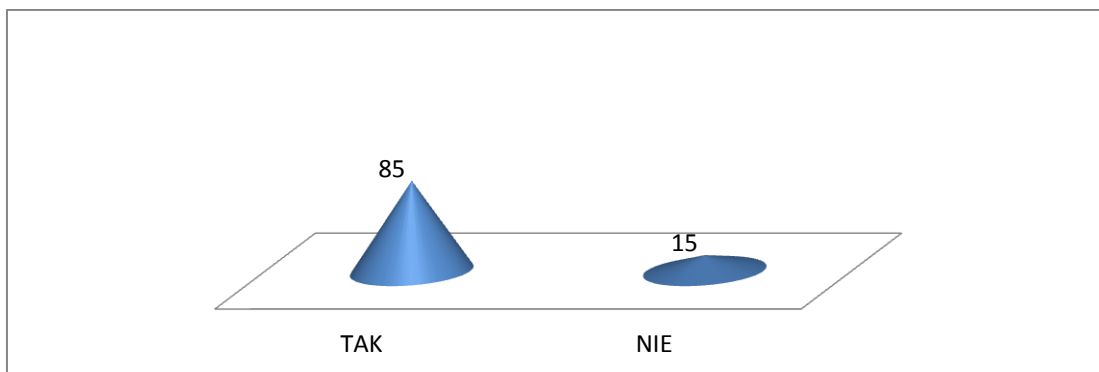
2. Jeśli doznałeś krzywdy to od:

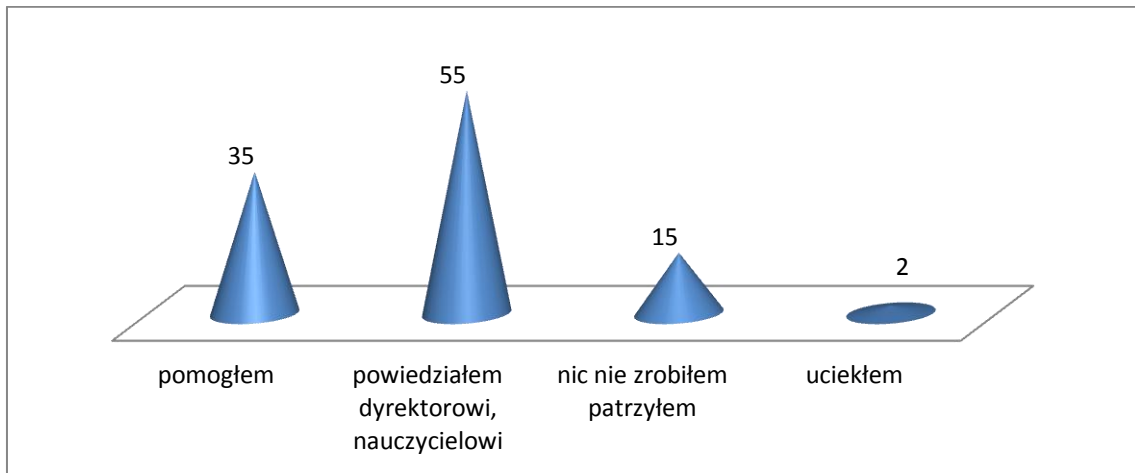
3. Co według Ciebie można nazwać przemocą? (można było udzielić kilku odpowiedzi)

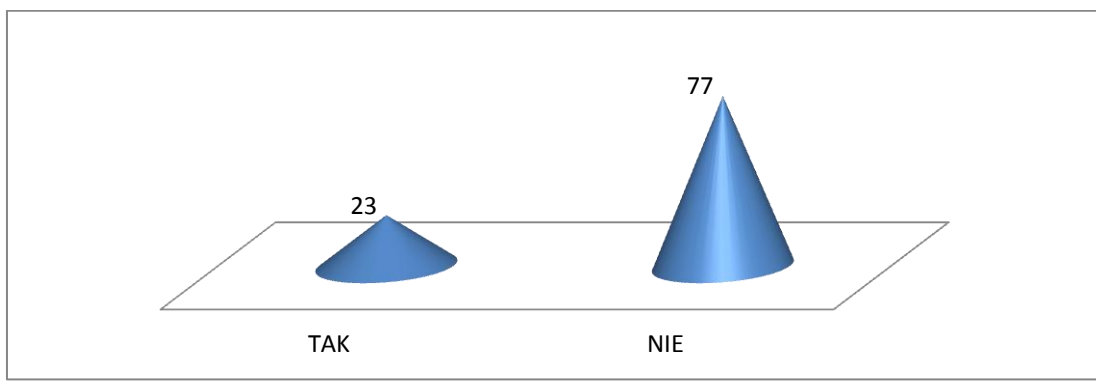
4. Czy widziałeś/aś jak ktoś używał w szkole przemocy przeciwko drugiej osobie?

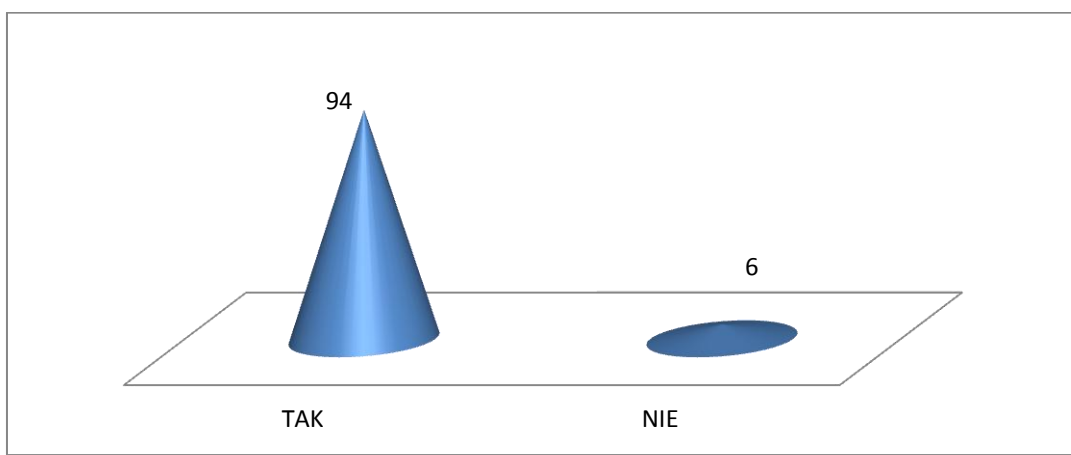
5. Jeśli widziałeś/aś to jak zareagowałeś/aś? (niekiedy zaznaczono 2 odpowiedzi)

6. Czy Ty kiedyś w szkole krzywdziłeś/aś_innych?

7. Czy w Twojej szkole mówi się, żeby nie krzywdzić innych?

Analizując powyższe ankiety można pokusić się na stwierdzenie, że przemoc w szkołach podstawowych jest widoczna. 45% ankietowanych deklaruje, że doświadczyło krzywdy w szkole. Sprawcą w 59% była jedna osoba, pozostały procent stanowi grupa osób. 23% ankietowanych krzywdziło innych w szkole. W szkołach podstawowych powinno się więcej mówić o tzw. cyberprzemocy. Dzieci nie zauważają nic zdrożnego w rozpowszechnianiu w Internecie obraźliwych komentarzy czy też zdjęć swoich kolegów, uważają to za coś naturalnego. W szkołach podstawowych

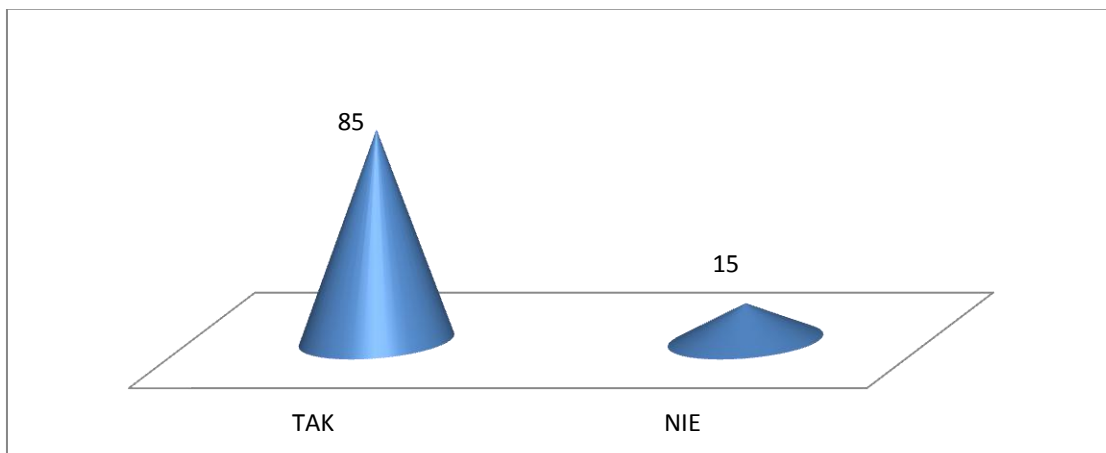
widoczna jest jeszcze wrażliwość na krzywdę drugiego człowieka, bo aż 90% ankietowanych zareagowało na krzywdzenie kolegów.

Gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne

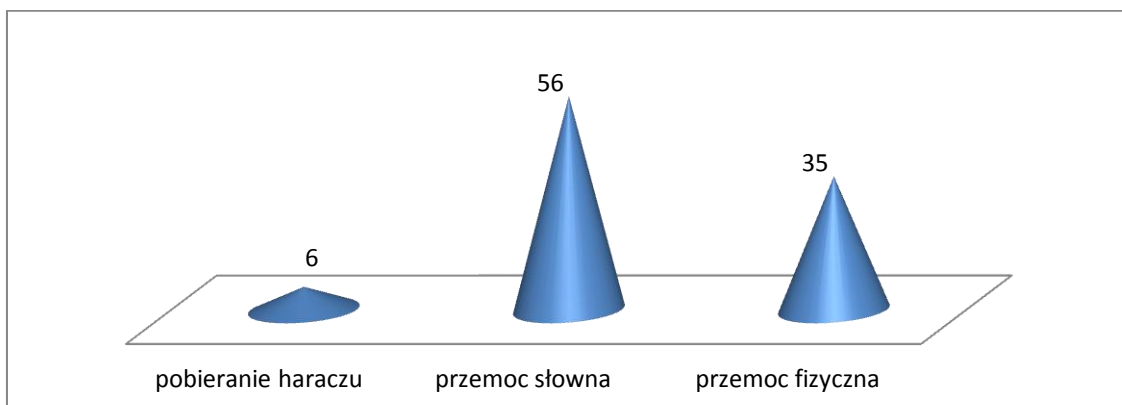

Poniżej w formie wykresów przedstawiono wyniki odpowiedzi na poszczególne pytania zawarte w ankietach. Wszystkie liczby w wykresach obrazują % odpowiedzi w stosunku do wszystkich ankiet.

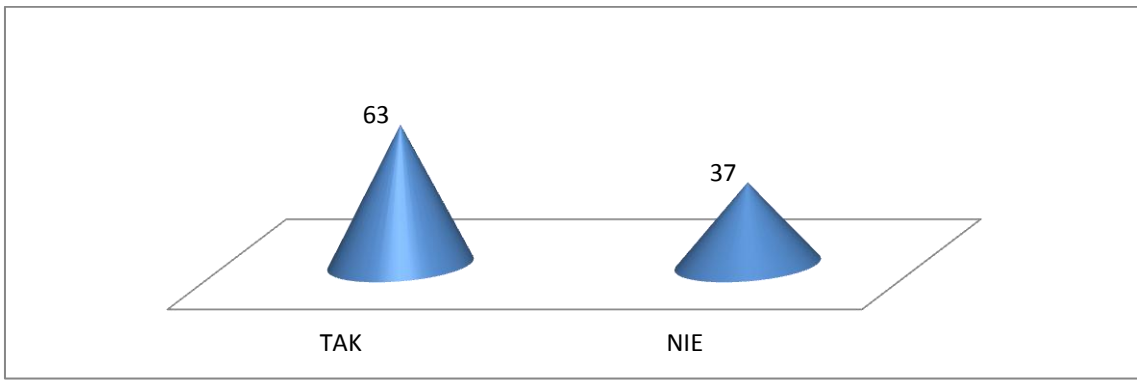
1. Czy w Twojej szkole czujesz się bezpiecznie?

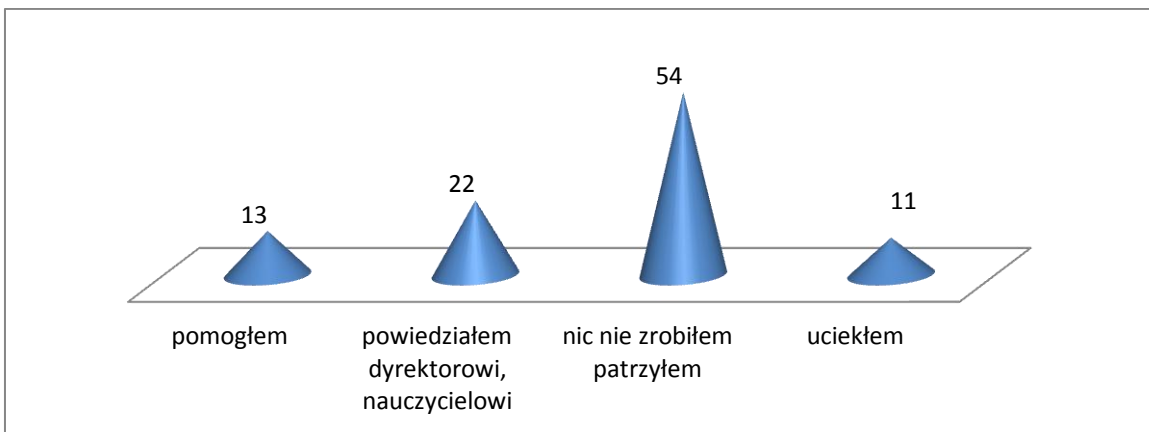
2. Czy na terenie szkoły występuje? (można było udzielić kilku odpowiedzi)

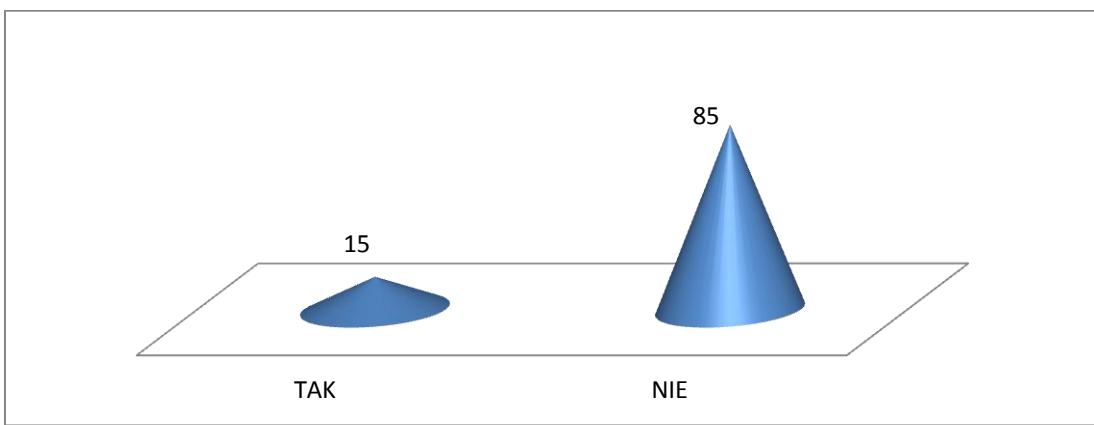
3. Czy widziałeś/aś jak ktoś używał w szkole przemocy przeciwko drugiej osobie?

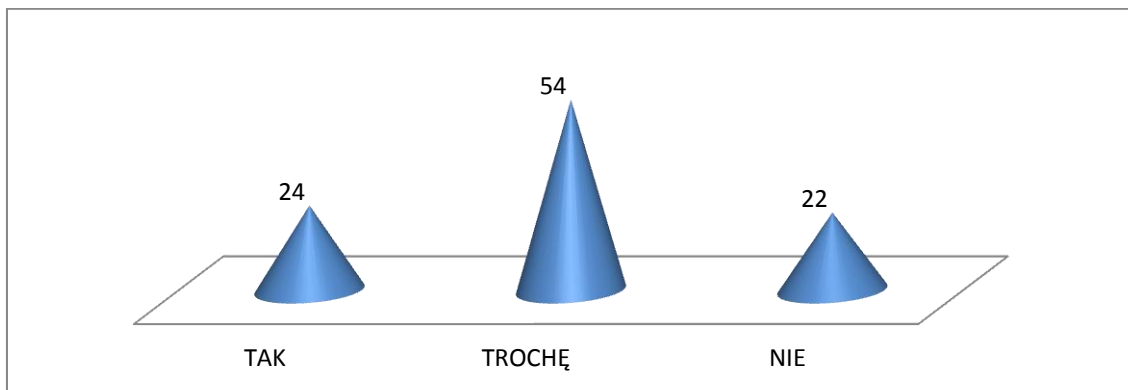
4. Jeśli widziałeś/aś to jak zareagowałeś/aś?

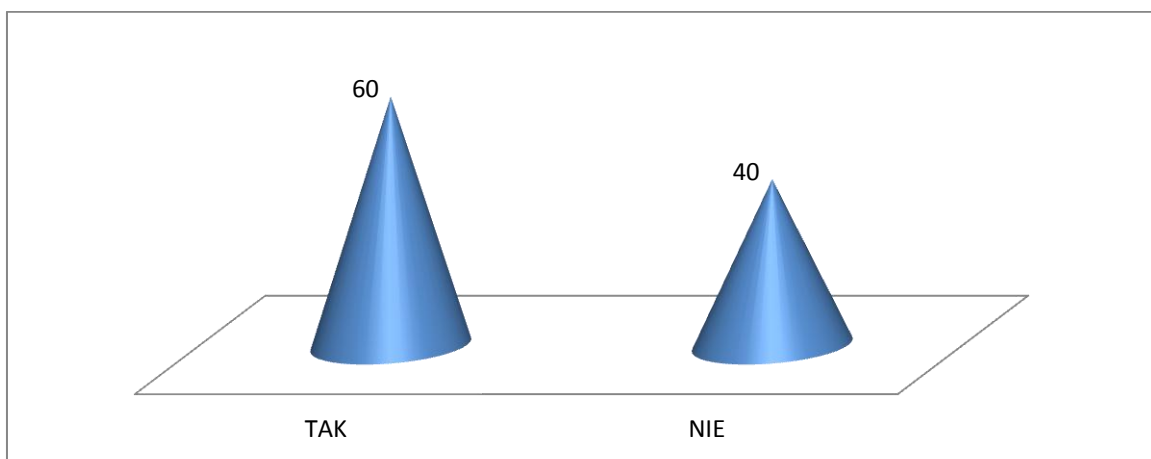
5. Czy Ty kiedyś w szkole krzywdziłeś innych?

6. Czy zajęcia na temat przemocy mogłyby zmienić sposób myślenia młodzieży?

7. Czy wiesz jakie instytucje, organizacje udzielają pomocy osobom pokrzywdzonym?

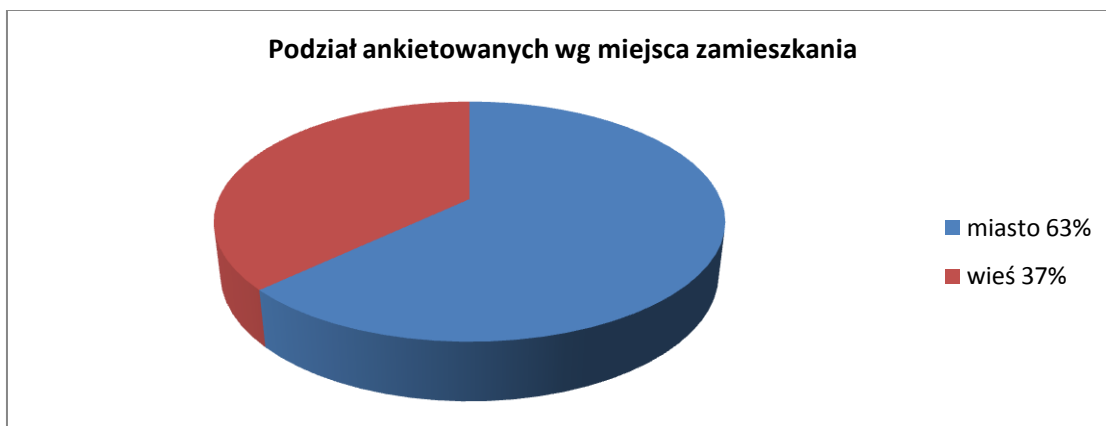
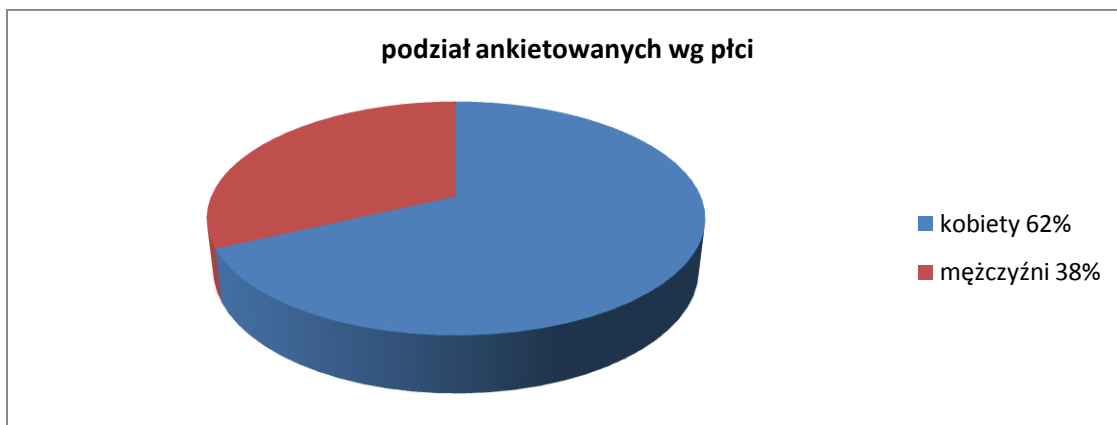

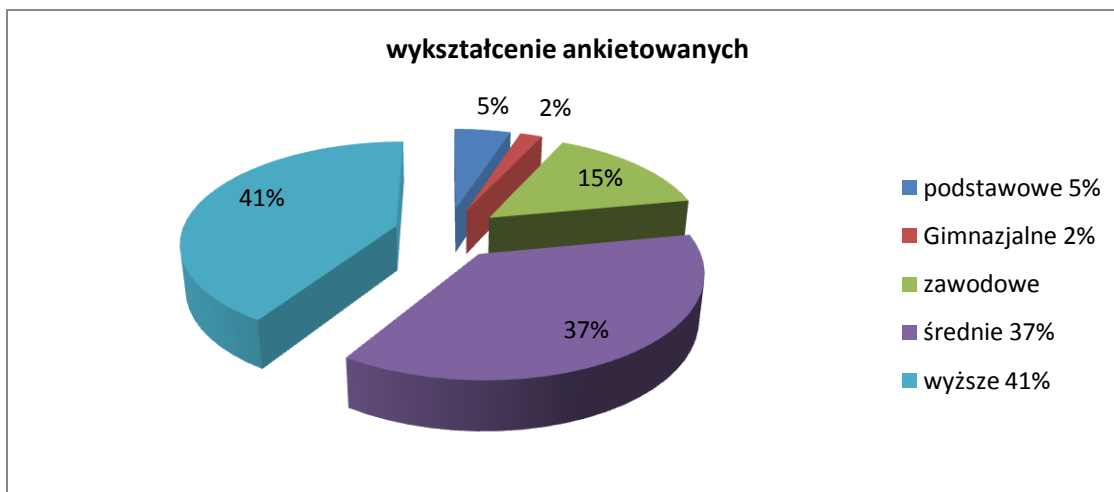
85% ankietowanych na terenie szkoły czuje się bezpiecznie. Na pierwszy plan wysuwa się przemoc słowna (ubliżanie, grożenie, wyśmiewanie, dokuczanie, ośmieszanie), jej konsekwencją jest poczucie zagrożenia, odrzucenie i wyizolowanie drugiej osoby z grupy. Niepokojącym zjawiskiem w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych jest zanikanie wrażliwości na krzywdę drugiej osoby, tylko 35% ankietowanych pomogło atakowanej osobie. 60% ankietowanych wie jakie instytucje udzielają pomocy osobom doświadczającym przemocy.

Duży wkład w zakresie przeciwdziałania przemocy powinny mieć placówki oświatowe, ważna jest tutaj rola pedagogów i wychowawców. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że najlepszym sposobem rozwiązywania wszelkich problemów jest przemoc. Działania przemocowe mogą być następstwem niezaspokojenia podstawowych potrzeb człowieka jakim są: miłość i poczucie bezpieczeństwa. Dlatego tak istotne jest podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców dzieci poprzez ich udział w zajęciach psychoedukacyjnych, a także edukacja ich w zakresie potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży. W zapobieganiu przemocy i agresji bardzo istotne jest wyposażenie dzieci i młodzieży w umiejętności radzenia sobie z bezradnością i lękiem w momencie zagrożenia jak również nauka sposobów obrony przed agresją innych. Można to osiągnąć poprzez realizację programów wychowawczych, w których propagowane będą zachowania prospołeczne tzn. przestrzeganie prawa, organizowanie czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań, uczenie szacunku i nabywanie umiejętności konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów, rozpoznawanie i

nauczanie prospołecznego wyrażania swoich uczuć i emocji, tolerancji i empatii dla innych. Dzieci i młodzież muszą być świadome, że w szkole nie jest tolerowane stosowanie przemocy i agresji, i że za jej stosowanie trzeba ponieść konsekwencje. Duży nacisk należy położyć na rozwijanie kompetencji nauczycieli w zakresie pracy z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze jak i w zakresie socjoterapii. Bardzo istotna jest współpraca szkoły z rodzicami dziecka jak i dobra znajomość środowiska rodzinnego ucznia w celu zrozumienia niewłaściwych postaw dziecka. Musimy mieć świadomość, że duży wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie ma także dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia.

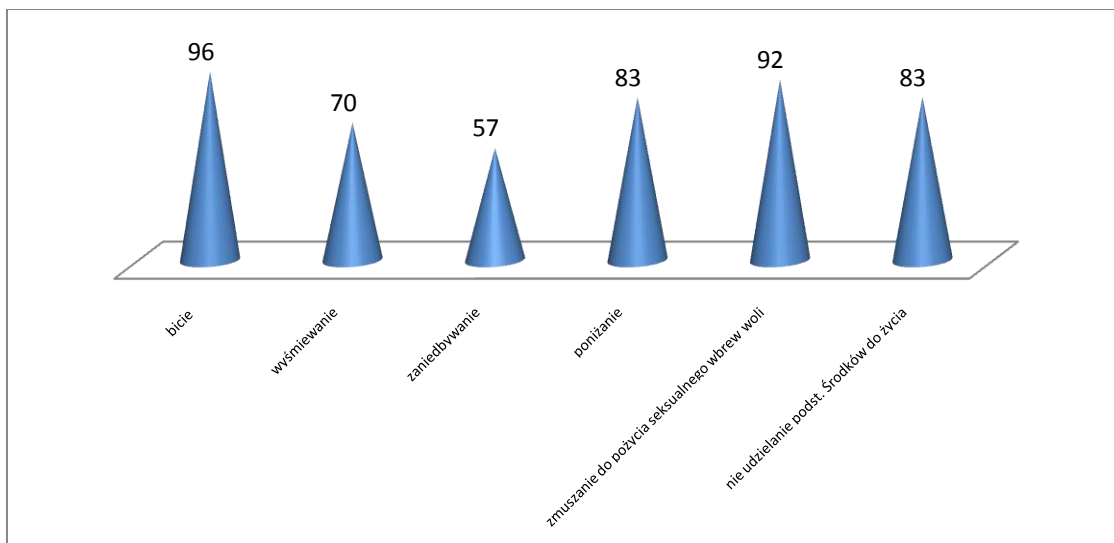
Osoby dorosłe

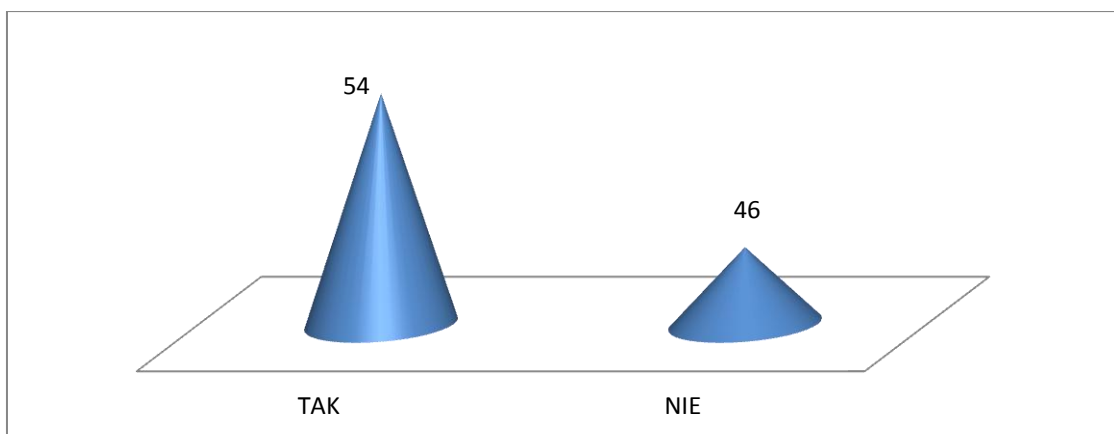

Poniżej w formie wykresów przedstawiono wyniki odpowiedzi na poszczególne pytania zawarte w ankietach. Wszystkie liczby w wykresach obrazują % odpowiedzi w stosunku do wszystkich ankiet.

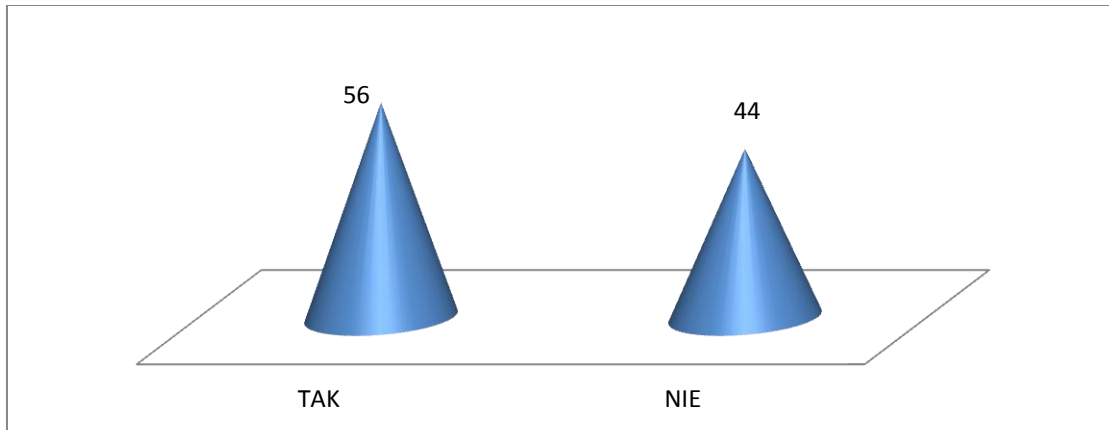
1. Co według Ciebie znaczy słowo „Przemoc”? (można było udzielić kilku odpowiedzi)

2. Czy zetknąłeś się z przemocą w rodzinie lub byłeś świadkiem stosowania przemocy w rodzinie?

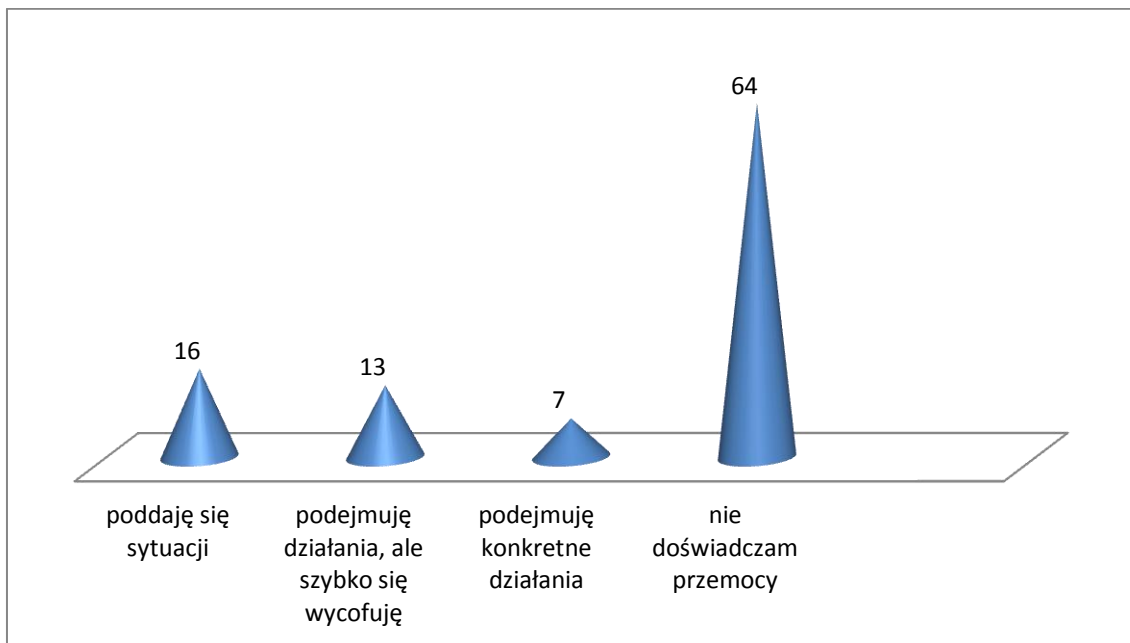
3. Czy sprawcą przemocy jest osoba należąca do Twojej rodziny, ewentualnie wspólnego gospodarstwa domowego (np. brat, mąż, żona, konkubent, matka, itp.)?

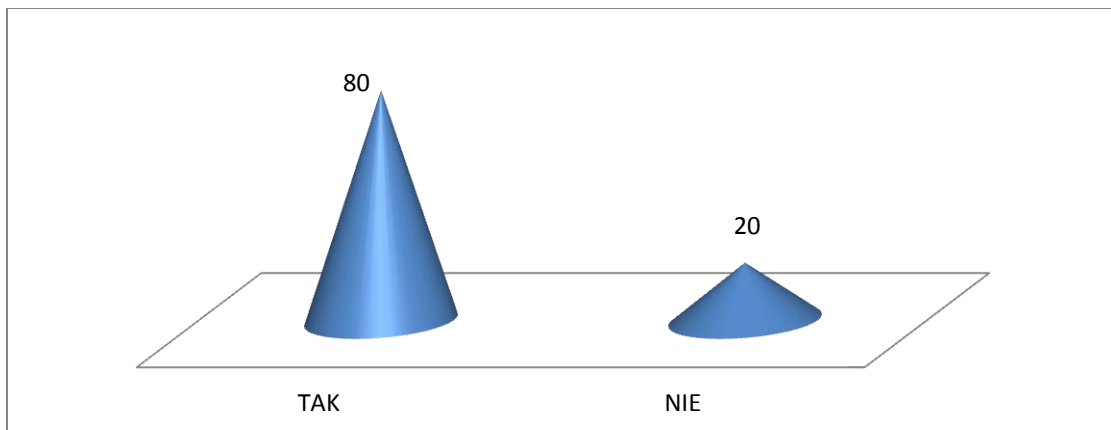
4. Poniżej przedstawiono różne formy przemocy jakie mogą mieć miejsce w rodzinie. Proszę odpowiedzieć twierdząco, gdy miały one miejsce

Czy zdarza się, że ktoś bliski wobec Pana /i lub innych osób wspólnie zamieszkałych stosuje poniższe zachowania?		TAK (w %)
1	Zabiera pieniądze, każe o nie prosić, lub nadzoruje wydatki?	15,22
2	Obraża, obrzuca wyzwiskami, przekleństwami?	32,61
3	Nadmiernie kontroluje kogoś z członków rodziny (co robi, gdzie wychodzi i z kim się spotyka)?	28,26
4	Zakazuje kontaktów z rodziną i znajomymi?	19,57
5	Wyrzuca z domu?	13,04
6	Zmusza do robienia rzeczy, które są uwłaczające, poniżające?	4,35
7	Zawstydza w obecności innych?	15,22
8	Zadaje ból fizyczny ?	8,70
9	Wyśmiewa opinie, poglądy, sposób wypowiedzi?	23,91
10	Stale narzuca swoje zdanie, rozkazuje, wydaje polecenia?	36,96
11	Skłania do kontaktów seksualnych wbrew woli?	2,17
12	Grozi, że wyrządzi krzywdę, zabije Ciebie lub Twoich bliskich?	4,35
13	Stale oskarża o coś co nie miało miejsca , np. zdradę?	17,39
14	Niszczy własność, nie pozwala na posiadanie czegoś wyłącznie dla siebie?	6,52
15	Zmusza do ciężkiej pracy ponad siły?	10,87
16	Wyśmiewa wygląd, stale krytykuje?	19,57
17	Odmawia pieniędzy na zaspokojenie podstawowych potrzeb?	6,52
18	Obwinia o własne agresywne zachowanie?	21,74
19	Zaprzecza, iż stosuje przemoc wobec Ciebie lub pozostałych domowników, twierdząc, że to wszystko dla Waszego dobra?	21,74
20	Obwinia stale o wszystko co złe, własne niepowodzenia?	23,91

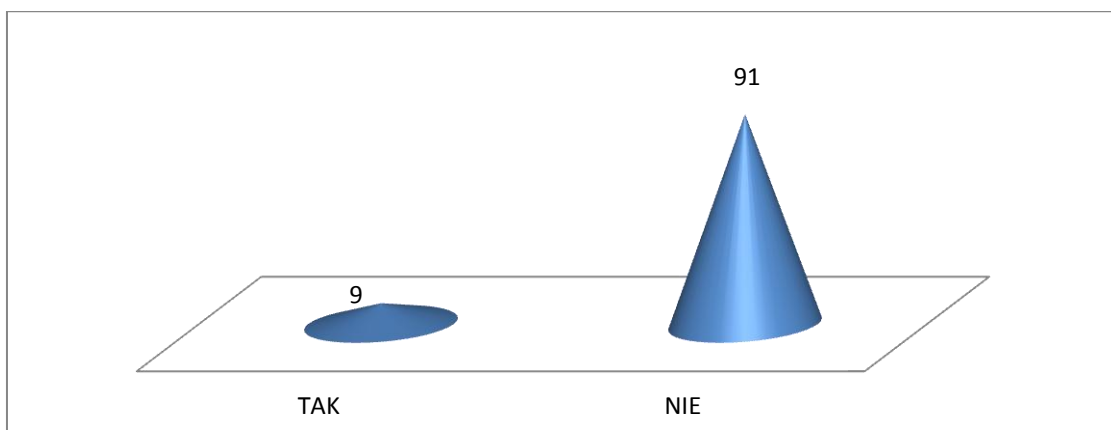
5. Twoja reakcja na przemoc

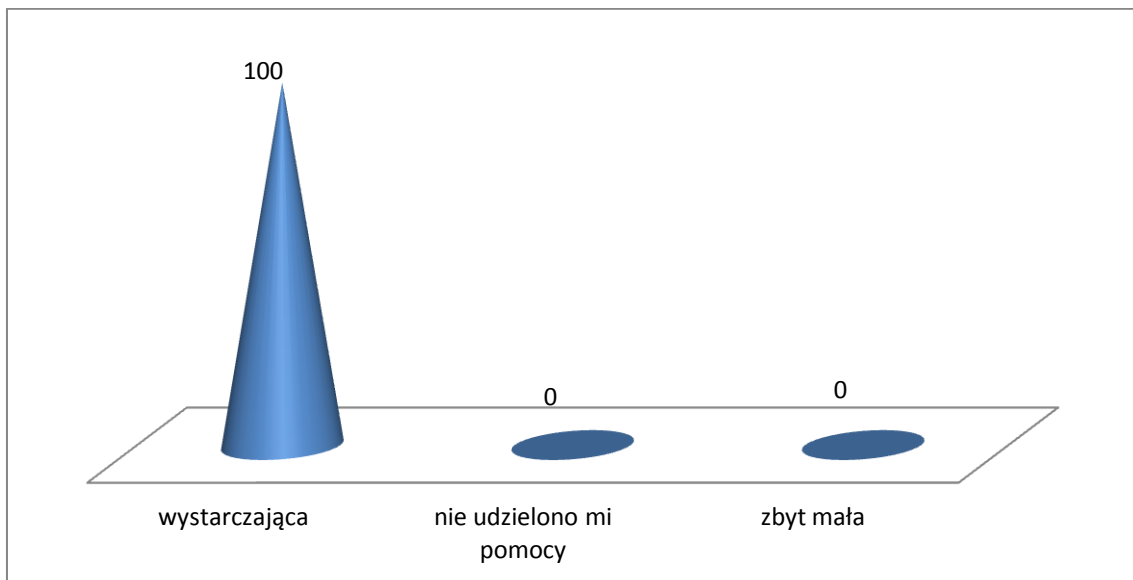
6. Czy wiesz gdzie szukać pomocy, kogo poinformować w sytuacji doświadczania przemocy w rodzinie lub w sytuacji, gdy jesteś świadkiem jej stosowania?

7. Czy korzystałeś z pomocy instytucji mających na celu zapobieganie stosowania przemocy w rodzinie?

8. Czy udzielona pomoc według Ciebie była?

Z analizy ankiet wśród osób dorosłych wynika, że ponad połowa ankietowanych (54%) zetknęła się z przemocą w rodzinie lub była świadkiem jej stosowania. Do najczęstszych zachowań przemocowych należą: stałe narzucanie swojego zdania, rozkazywanie, wydawanie poleceń (36,96%); obrażanie, obrzucanie wyzwiskami, przekleństwami (32,61%), nadmierne kontrolowanie (28,26%). Sprawcą przemocy w 56% była osoba należąca do rodziny. 80% ankietowanych posiada wiedzę, gdzie może zwrócić się o pomoc w sytuacji kiedy doznaje przemocy lub jest świadkiem jej stosowania. Bardzo niepokojącą sytuacją jest fakt, że tylko 9% z osób, które doznało przemocy w rodzinie zwróciło się o pomoc do różnych instytucji. Widać, że jest to problem wstydlivy, o którym trudno rozmawiać, dlatego tak ważne jest edukowanie społeczeństwa w tym zakresie. Należy mówić o tym co to jest przemoc, jakie są skutki prawne jej stosowania, że nie należy biernie jej się poddawać oraz wskazać miejsca gdzie osoby pokrzywdzone mogą ubiegać się o wsparcie. W 2014 roku wydano informator „Stop przemocy”, który został opracowany przez MGOPS w Więcborku. Osoby, które zwróciły się o pomoc do różnych instytucji w 100% uważają, że udzielone im wsparcie było wystarczające. Wśród osób doświadczających przemocy tylko 7% podjęło konkretne działania, aby tę przemoc zatrzymać, 13% podejmuje działania, ale bardzo szybko się z nich wycofuje a 16% biernie poddaje się sytuacji. Osoby, które doświadczają przemocy (niekiedy przez kilka lub kilkanaście lat) tracą poczucie własnej wartości, siły do przezwyciężenia problemów, czy też utraciły wiarę, że można coś zmienić w życiu. Proces zmian zachodzi u nich powoli, bardzo często wycofują się z podejmowanych działań. Pracujący z osobami doświadczającymi przemocy muszą wykazywać się dużym zrozumieniem problemu i cierpliwością. Pod żadnym pozorem nie można obwiniać ich, że wycofują się z konkretnych działań, należy je wspierać i pokazywać różne drogi wyjścia z sytuacji. To one muszą podjąć konkretną decyzję, ale muszą być do tego gotowe. Osoba udzielająca wsparcia powinna być zawsze obok, służyć radą, pomocą, a nie przejmować inicjatywy. Wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja zagrożenia zdrowia i życia. W takim przypadku osoby pomagające reagują natychmiastowo nawet wbrew woli osoby zagrożonej.